

DZIENNIK URZĘDOWY

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

 WARSZAWA.

 21 grudnia 1921 r.

T R E Ś Ć :

	Str.
263. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie egzaminów nauczycielskich w b. Dzielnicy Pruskiej, odpowiadających warunkom art. 14 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych	479
264. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, uzupełniające rozporządzenie w przedmiocie wysokości opłat, pobieranych przez Państwowe Komisje Egzaminacyjne dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich	479
265. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w przedmiocie częściowej zmiany przepisów egzaminacyjnych dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich w b. zaborze austriackim	480
266. Okólnik Ministerstwa Spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministerstwem Sprawiedliwości do wszystkich pp. Wojewodów oraz do Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie poświadczenia zmiany wyznania	480
267. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Pana Delegata Generalnego Rządu we Lwowie w sprawie wyboru osób niepełnoletnich na duchownych w gminach wyznaniowych żydowskich na terenie b. Galicji	482
268. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Królestwa Kongresowego i Obwodu Białostockiego w sprawach: I. katechizacji dzieci, II. motywów zwalniania nauczycieli, III. przyjmowania kandydatów do zawodu nauczycielskiego, IV. mianowania kierowników szkół dwu i więcej klasowych, V. pozognego, VI. podpisu na aktach, VII. b. nauczycielki, p. Aurelii Bokorówny	482

	Str.
269. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Królestwa Kongresowego i Obwodu Białostockiego w sprawach: I. czasowo wykwalifikowanych nauczycieli, II. weryfikacji nauczycieli, którzy dotychczas nie złożyli odpowiedniego podania, III. niższych funkcjonariuszów Inspektoratów Szkolnych, IV. skradzionej pieczęci Gimnazjum Żeńskiego im. Reginy Żółkiewskiej w Płocku, V. badania dokumentów przy nadawaniu posad	485
270. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów Państwowych Seminarjów nauczycielskich, Kierowników Państwowych Preparand nauczycielskich, Dyrektora Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie, Instytutu Fonetycznego, Wyższego Kursu nauczycielskiego oraz Państwowego Kursu robót ręcznych w sprawie sposobu zwracania sum, pobranych z C. K. P. za asygnatami Ministerstwa	487
271. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów Szkolnych w Białymstoku, Bielsku, Sokółce, Grodnie i Wołkowysku, Dyrekcyj Państwowych Seminarjów nauczycielskich w Białymstoku i Grodnie, Kierowników Państwowych Preparand nauczycielskich w Białymstoku i Wołkowysku w sprawie dodatków kresowych na miesiąc sierpień 1921 r.	488
272. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych: Poznańskiego, Pomorskiego, Lwowskiego, Krakowskiego, Łódzkiego, Nowogrodzkiego, Poleskiego i Wołyńskiego oraz Dyrekcyj Państwowych Szkół Średnich, podległych bezpośrednio Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie zasiłków jednorazowych	489
273. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego i Inspektorów Szkolnych w Województwie Białostockiem, Kieleckiem, Lubelskiem, Warszawskiem i m. st. Warszawie w sprawie równoważnika opałowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych	490
274. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów Szkół Średnich i Seminarjów nauczycielskich, Kierowników Preparand nauczycielskich oraz Kierowników Szkół Zawodowych w sprawie przedłużenia feryj świątecznych Bożego Narodzenia	491
275. Ruch służbowy	492

263.

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

w sprawie egzaminów nauczycielskich w b. Dzielnicy Pruskiej, odpowiadających warunkom art. 14 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Następujące egzaminy, zdane na zasadzie ustaw i rozporządzeń, które obowiązywały w b. Dzielnicy Pruskiej, uznaję za uprawniające do przyznania osobnego dodatku do płacy nauczycielskiej, zgodnie z art. 14 Ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych (Dz. Ust. Rzp. P. № 65, poz. 434):

1) egzamin wyższy licealny, uprawniający do nauczania w szkołach licealnych;

2) egzamin wydziałowy (Prüfung der Lehrer an Mittelschulen), zdany na zasadzie rozporządzenia pruskiego Ministerstwa Oświaty z dnia 1 lipca 1901 r., względnie na podstawie rozporządzenia Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 6 października 1919 r. № dz. II A 5933/19;

3) egzamin rektorski, zdany na zasadzie tych samych rozporządzeń;

4) egzamin na nauczyciela rysunku w więcej klasowych szkołach ludowych i wydziałowych, zdany na zasadzie regulaminu z dnia 31 stycznia 1902 r.;

5) egzamin na nauczyciela gimnastyki, zdany na zasadzie regulaminu z dnia 15 maja 1894 r.;

6) patent z ukończenia Instytutu muzyki kościelnej w Berlinie, uzyskany na zasadzie statutu z dnia 19 czerwca 1882 r. oraz programu z r. 1899.

Dodatek ten otrzymują jednak wyłącznie ci nauczyciele, którzy uzyskali również pełne kwalifikacje do nauczania w szkołach powszechnych, t. j. zdali egzamin drugi, czyli kwalifikacyjny.

Warszawa, dnia 29 listopada 1921 r. (L. 30356/1).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) w z. *T. Łopuszański.*

264.

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

uzupełniające rozporządzenie w przedmiocie wysokości opłat, pobieranych przez Państwowe Komisje Egzaminacyjne dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 sierpnia 1921 r. L. 6655—IV/21 w przedmiocie wysokości opłat, pobieranych przez Państwowe Komisje Egzaminacyjne dla kan-

dydatów na nauczycieli szkół średnich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. № 16, poz. 155) uzupełnia się przez dodanie po al. 2 tego rozporządzenia al. 3, jak następuje:

Kandydat, który nie ukończył polskiej szkoły średniej, uiszcza za egzamin z podstawowych wiadomości, z języka polskiego i historii Polski, historii literatury Polski (§ 18 al. 7) opłatę w wysokości 200 marek.

Warszawa, dnia 30 listopada 1921 r. (L. 9510—IV/21).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) w z. *T. Łopuszański*.

265.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

w przedmiocie częściowej zmiany przepisów egzaminacyjnych dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich w b. zaborze austriackim.

Powołując się na rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 lipca 1919 r. L. 6780 w przedmiocie zmian niektórych postanowień egzaminacyjnych dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, obowiązujących na obszarze b. zaboru austriackiego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. № 8, poz. 5), zmieniam ustęp 5 rozdz. XXI rozporządzenia Ministra Wyznań i Oświaty z dnia 15 czerwca 1911 r. L. 24113, Dz. u. p. № 117, nadając mu brzmienie następujące:

Jeżeli kandydat, wnosząc podanie o dopuszczenie do egzaminu, przedkłada zarazem własną pracę naukową (aprobowaną dysertację doktorską, publikację naukową, pracę wykonaną w seminarjum, zakładzie lub pracowni, a przez kierownictwo potwierdzoną, Komisja Egzaminacyjna może według uznania swego policzyć ją za domowe wypracowanie egzaminacyjne i poddać je ocenie, jak każde takie wypracowanie. W ten sposób mogą być oba wypracowania domowe zastąpione pracami, przedłożonemi przez kandydata.

Warszawa, dnia 30 listopada 1921 r. (L. 9509—IV/21).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) w z. *T. Łopuszański*.

266.

OKÓLNIK

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministerstwem Sprawiedliwości

do wszystkich pp. Wojewodów oraz do Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę

w sprawie poświadczenia zmiany wyznania.

Na skutek zapytania jednej z władz policyjnych, jak należy postępować w sprawie prośb osób, które, przeszedłszy z wyznania chrześci-

jańskiego napowrót na judaizm, proszą o wydanie poświadczenia o tym fakcie w celu przedstawienia go przy wyjednaniu dowodów osobistych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministerstwem Sprawiedliwości, oznajmia, co następuje:

W podobnych wypadkach będą władze administracyjne i instancje (w Warszawie, Łodzi i Lublinie, Komisarjaty Rządu) wydawały proszącym poświadczenia o następującem brzmieniu:

POŚWIADCZENIE.

P. (imię w brzmieniu przed zmianą, nazwisko, zawód) . . .
zam. w . . . (miejsce, gdzie przebywa), urodzony(a) dnia . . .
roku . . . w . . . (miejsce, powiat), syn (córka), (nazwisko
i imiona rodziców), przyjął(a) dnia . . . roku . . . chrzest
według obrządku (należy wymienić), otrzymując imię . . ., a na-
stępnie dnia . . . roku . . . powrócił(a) do judaizmu.

Poświadczenie to wydaje się w celu przedstawienia go przy wyjednaniu dowodów osobistych.

Poświadczenie to, zapisane we właściwym rejestrze pod
l b . . ., traci ważność po upływie sześciu miesięcy od dnia,
wymienionego poniżej w dacie i nie może służyć za dowód osobisty.
(siedziba władzy), dnia . . . 192 . . . r.
(pieczęć władzy) Nazwa władzy

Podpis.

Poświadczenia zapisywać będzie władza je wydająca do odpowiedniego rejestru.

Rejestr ten będzie zawierać następujące rubryki:

1) liczbę bieżącą, 2) nazwisko i imię (w brzmieniu przed zmianą, gdy chodzi o żydów zmieniających wyznanie), 3) płeć, 4) data i miejsce urodzenia, 5) miejsce stałego zamieszkania, 6) stan rodzinny (np. przy rodzicach, kawaler, żonaty, mężatka, wdowa, rozwódka), 7) zajęcie, 8) wyznanie dotychczasowe, 9) wyznanie, na jakie dana osoba przeszła, 10) datę, kiedy zmiana wyznania nastąpiła, 11) gdzie (miasto, powiat), i przez jakiego rabina (imię i nazwisko) powrotne przejęcie na judaizm zostało dokonane, 12) uwagi.

Niezależnie od wydania takiego poświadczenia zarządzi władza z urzędu odpowiednie sprostowanie ksiąg ludności i meldunkowych danego osobnika i zawiadomi o skutecznie zmianie wyznania poprzedniego właściwego urzędnika stanu cywilnego.

W podobny sposób należy postępować we wszystkich przypadkach zmiany wyznania.

O powyższem zarządzeniu zawiadomić należy podwładne władze, a w szczególności urzędy, prowadzące księgi ludności i meldunkowe.

Warszawa, dnia 11 stycznia 1921 r. (L. A. P. 5459 (7) Okólnik L. 428).

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) w z. *Kuczyński*.

267.

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**do Pana Delegata Generalnego Rządu we Lwowie****w sprawie wyboru osób niepełnoletnich na duchownych w gminach wyznaniowych żydowskich na terenie b. Galicji.**

Wobec zaszłych w ostatnich czasach wypadków, iż gminy wyznaniowe żydowskie na terenie b. Galicji wybierały na duchownych gminy (rabinów, zastępców ich, pomocników rabinów, asesorów rabinowskich i t. d.) osoby niepełnoletnie, nieraz nawet niestarsze nad lat 17—19, przedstawiając w następstwie podobne wybory władzy nadzorczej do zatwierdzenia, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia, iż osoby niepełnoletnie, a więc nie mające ukończonych lat 21 (w myśl ustawy z dnia 21 października 1919 r. o wieku pełnoletności w b. zaborze austriackim, Dz. Ust. № 87 z 1919 r., poz. 472) nie mogą być wybierane na duchownych gmin wyznaniowych żydowskich. Uppełnoletnienie, dla wyborów na duchownych, nie jest wystarczające. Do dokumentów, przedkładanych władzy nadzorczej, przy uwiadomieniu o wyborach, winna odtąd być dołączona i metryka urodzin, ewentualnie w uwierzytelnionym odpisie. Celem uwiadomienia zarządów wszystkich gmin wyznaniowych żydowskich o powyższem wyjaśnieniu, zechce Pan Generalny Delegat jaknajrychlej wydać odpowiednie polecenie Starostom oraz Magistratom w Krakowie i we Lwowie i przedłożyć odpis swego zarządzenia Ministerstwu.

Warszawa, dnia 21 czerwca 1921 r. (L. 4863/1282).

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

(—) w z. *Piekarski*.

268.

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Królestwa Kongresowego i Obwodu Białostockiego****w sprawach różnej treści.***1. W sprawie katechizacji dzieci.*

Jego Eminencja Ks. Arcybiskup Metropolita Warszawski w imieniu Ks. Ks. Biskupów Metropolji Warszawskiej zawiadomił Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 21 kwietnia 1921 r. L. 2564, iż we wszystkich djecezjach Metropolji Warszawskiej zostały wydane rozporządzenia Władzy djecezyjalnej do Duchowieństwa, co do unormowania czasu nauk katechizmowych dla dziatwy, przygotowu-

jącej się do pierwszej Spowiedzi i Komunii Świętej w ten sposób, iżby działwa szkolna nie znajdowała przeszkód w uczęszczaniu do szkoły w tym czasie.

Gdyby w niektórych miejscowościach zdarzyły się wypadki, odbiegające od wydanych poleceń, zechcą Inspektorowie Szkolni donieść Ministerstwu o każdym poszczególnym wypadku. Przedtem jednak winni Inspektorowie Szkolni zbadać, czy w niektórych wypadkach nauczyciele, po porozumieniu się z proboszczami, nie mogli uniknąć przeszkody w prowadzeniu prawidłowem szkoły i czy brak porozumienia nie był wynikiem braku troskliwości o normalny bieg nauki szkolnej u nauczyciela.

II. W sprawie motywów zwalniania nauczycieli.

Uzupełniając okólnik z dnia 21 lutego 1921 r. L. 4836/I, Ministerstwo oznajmia, iż w razie zwolnienia nauczyciela publicznej szkoły powszechnej *nie należy podawać w piśmie zwalniającem motywów zwolnienia*, lecz tylko zaznaczyć, czy zwolnienie następuje na własną prośbę zainteresowanego nauczyciela, czy też ze względów służbowych.

Natomiast zawiadamiając Ministerstwo o dokonaniem zwolnieniu nauczyciela tymczasowego, winien Inspektor Szkolny podać w sprawozdaniu dokładne motywy zwolnienia nauczyciela. Jednocześnie Ministerstwo nadmienia, że o ile nauczyciel pracuje od początku roku szkolnego, należy, zwalniając go z końcem roku szkolnego, wypłacić mu porybory do dnia 31 lipca.

III. W sprawie przyjmowania kandydatów do zawodu nauczycielskiego.

Uzupełniając okólnik z dnia 13 kwietnia 1921 r. L. 9899/I, Ministerstwo postanawia, iż kandydaci, ubiegający się o posady nauczycieli w publicznych szkołach powszechnych, winni przedłożyć prócz dowodów, przepisanych w tym okólniku kwalifikacyj naukowych, świadectwo lekarza powiatowego, stwierdzające ich zdolność fizyczną do wykonywania zawodu nauczycielskiego oraz dowód, iż ukończyli 18-ty rok życia.

Kandydaci niżej lat 18-tu nie mogą być mianowani nauczycielami szkół powszechnych. Również nie mogą być mianowani nauczycielami szkół powszechnych kandydaci, u których zostały stwierdzone przez lekarza powiatowego braki, wymienione w § 1 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 kwietnia 1921 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. № 4, poz. 37). Postanowienia te nie dotyczą kandydatów, którzy ukończyli seminarja państwowe.

Jeżeli pomiędzy ukończeniem nauki szkolnej lub udowodnieniem dokumentami ostatniem zajęciem zgłaszającego się kandydata jest przerwa, należy zbadać, czem kandydat zajmował się w czasie tej przerwy. Przed mianowaniem kandydatów, którzy już byli w innych powiatach nauczycielami i zostali zwolnieni, należy bezwarunkowo porozumieć się z ich ostatnią władzą przełożoną.

IV. W sprawie mianowania kierowników szkół dwu i więcej klasowych.

Ministerstwo przypomina, iż według okólnika z dnia 2 października 1918 r. L. 11519 p. III, mianowanie kierowników szkół dwu i więcej kla-

sowych należy do kompetencji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Do wniosków o mianowanie kierowników szkół dwu i więcej klasowych prócz opinii Rady Szkolnej Powiatowej należy dołączyć sprawozdanie, zawierające następujące szczegóły:

1) miejscowość, gminę, charakter szkoły (iloklasowa), która ma być obsadzona oraz powody opróżnienia się stanowiska kierownika przy tej szkole;

2) odpis arkusza nauczycielskiego kandydata na kierownika oraz wyniki jego dotychczasowej pracy nauczycielskiej;

3) wyjaśnienie, czy mianowanie ma nastąpić ze względów służbowych, czy też na prośbę petenta(tki). W razie, gdy mianowanie ma nastąpić na prośbę petenta, należy dołączyć jego prośbę o to stanowisko;

4) pożądane jest, aby stanowiska kierownicze były obsadzane drogą konkursu. Podania kandydatów z opinią odnośnych Inspektorów wpływać mają wprost do Inspektora Szkolnego, w którego okręgu stanowisko kierownicze jest wolne. Wszystkie podania mają być rozpatrzone przez Radę Szkolną Powiatową i z jej opinią przedłożone Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

V. W sprawie pozgonnego.

Według rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 15 grudnia 1920 r. L. 66355/20 Em. w razie śmierci funkcjonariusza państwowego przysługuje żonie (mężowi) dzieciom zmarłego t. zw. pozgonne w wysokości trzymiesięcznych poborów zmarłego wraz z *wszystkimi dodatkami*. W razie braku tych osób dalsza rodzina, względnie inne osoby, które poniosły kosztą pogrzebu, mogą otrzymać rzeczywiste udowodnione koszty pogrzebu, nie przewyższające trzymiesięcznej płacy zmarłego z *dodatkami*. Postanowienie to należy stosować w wypadkach śmierci funkcjonariuszy, którzy otrzymali już pobory na mocy ustaw z dnia 13 lipca 1920 r., względnie do takich poborów nabyli prawa, a więc do wszystkich tych funkcjonariuszów, którzy zmarli w czynnej służbie po dniu 1 lipca 1920 r. To wyjaśnienie będzie ważne do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych do art. 38 i nast. ustawy emerytalnej z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rzp. P. № 70, poz. 466).

Przedstawiając wniosek o przyznanie pozgonnego, należy podać ostatnie pobory zmarłego z wymienieniem poszczególnych pozycji oraz imię i nazwisko osoby, której należy przyznać pozgonne. Jeżeli osobie tej przysługuje w myśl powyższego jedynie zwrot rzeczywistych udowodnionych kosztów pogrzebu, należy dołączyć do sprawozdania należycie udokumentowany rachunek kosztów pogrzebu zmarłego funkcjonariusza państwowego.

VI. W sprawie podpisu na aktach.

Ministerstwo przypomina, iż w myśl okólnika z dnia 7 sierpnia 1919 r. L. 7203/19 S. I. wszystkie pisma urzędowe winny być własnoręcznie podpisywane przez Inspektorów Szkolnych. Użycie pieczęci zamiast podpisu jest dopuszczalne jedynie na okólnikach i odezwach, zastępujących druki.

VII. W sprawie b. nauczycielki, p. Aurelii Bokorówny.

Jeżeli w którymkolwiek powiecie pracuje w szkolnictwie lub w Inspektoracie Szkolnym p. Aurelia Bokorówna, b. nauczycielka publicznej szkoły powszechnej w Rymanowie, powiat Sanocki (Małopolska), należy zawiadomić o tem Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Warszawa, dnia 22 września 1921 r. (L. 14600/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Żłobicki.

269.

OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Królestwa Kongresowego
i Obwodu Białostockiego
w sprawach różnej treści.**

I. W sprawie czasowo wykwalifikowanych nauczycieli.

Według § 3 art. 22 ustawy z dnia 27 maja 1919 r. (Dz. P. P. P. № 44, poz. 311) nauczyciele publicznych szkół powszechnych, wymienieni w p.: *c, d, e, f* § 1 tegoż artykułu są nauczycielami tymczasowymi do czasu złożenia przepisanych egzaminów.

Wobec tego prośby tych nauczycieli o przeniesienie winni Inspektorowie Szkolni załatwiać we własnym zakresie działania bez współudziału Ministerstwa, zgodnie z postanowieniami okólnika z dnia 31 lipca 1921 r. L. 3941/B.

Również prośby wymienionych nauczycieli o zwolnienie ze służby winni Inspektorowie Szkolni załatwiać we własnym zakresie działania, stosując się przytem do postanowień okólników z dnia 23 października 1919 r. L. 21218 i z dnia 21 lutego 1921 r. L. 4836/I p. I.

Podkreśla się jednak z naciskiem, iż Inspektorowie Szkolni mogą zwalniać wzmiankowanych nauczycieli jedynie na ich własną prośbę. Przeniesienia i zwolnienia tych nauczycieli ze względów służbowych i na skutek wyroku Urzędu Dyscyplinarnego należą nadal do zakresu działania Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

II. W sprawie weryfikacji nauczycieli, którzy dotychczas nie złożyli odpowiedniego podania.

Ministerstwo wyjaśnia, iż nauczyciele publicznych szkół powszechnych, którzy w chwili wejścia w życie ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rzp. P. № 65, poz. 344) pełnili służbę w publicznych szkołach powszechnych, a którzy dotychczas nie złożyli podania o zaliczenie im służby w państwach obcych lub czasu pracy zawodowej do lat służby, mogą obecnie wnieść do Komisji Weryfikacyjnej należycie udokumentowane podanie o zaliczenie im wzmiankowanej pracy.

Również mogą składać podania o zaliczenie poprzedniej pracy zawodowej lub poprzedniej służby w państwach obcych ci z nauczycieli, którzy w chwili wejścia w życie ustawy służyli w wojsku, lub też powrócili dopiero do kraju.

Wniesione przez nauczycieli tych podania należy skierować do Komisji Weryfikacyjnej, która winna załatwić je we własnym zakresie działania. Nadmienia się, iż Komisja Weryfikacyjna winna rozpatrywać podania w pełnym komplecie (pięciu członków).

III. W sprawie niższych funkcjonarjuszów Inspektoratów Szkolnych.

Ministerstwo wyjaśnia, iż woźni Inspektoratu Szkolnego są niższymi funkcjonarjuszami państwowymi i otrzymują płacę 3 (trzeciego) stopnia. Angażowanie (w ramach budżetu) i zwalnianie woźnych należy do zakresu działania Inspektora Szkolnego. Co do stopni płac woźniców będą wydane osobne zarządzenia.

Angażując woźnego lub woźnicę, winien Inspektor Szkolny wydać mu pismo nominacyjne. Należy w niem wymienić urząd, w którym ma pełnić służbę, tytuł urzędowy, stopień płacy i dzień objęcia obowiązków służbowych.

Woźni i woźnice, pełniący obecnie służbę w Inspektoratach Szkolnych, którzy dotychczas nie otrzymali wzmiankowanych pism, winni otrzymać je obecnie.

Nadmienia się, iż niższym funkcjonarjuszom państwowym może być mianowany jedynie obywatel polski, o nieskazitelnej przeszłości, posiadający zdolność do działań prawnych, oraz uzdolniony fizycznie i umysłowo do pełnienia odnośnych obowiązków służbowych. Osoba nieletnia (niepełnoletnia, małoletnia), o ile nie została usamowolniona, może być mianowana niższym funkcjonarjuszem państwowym jedynie za zgodą ustawowego zastępcy.

Przy angażowaniu wymienionych funkcjonarjuszów należy w pierwszym rzędzie uwzględnić byłych wojskowych wojska polskiego.

Według art. 15 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rzp. P. № 65, poz. 429) wymienieni funkcjonarjusze otrzymują prócz płacy zasadniczej i dodatku drożyznianego również dodatek za wysługę lat.

Funkcjonarjusze ci mogą ubiegać się o zaliczenie im do lat służby poprzedniej służby w państwach obcych lub czasu pracy zawodowej. Należycie udokumentowane podanie winni złożyć na ręce Inspektora Szkolnego, który z własną opinią przesyła je do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

IV. W sprawie skradzionej pieczęci Gimnazjum Żeńskiego im. Reginy Żółkiewskiej w Płocku.

Ministerstwo podaje do wiadomości, że z Dyrekcji Państwowego Gimnazjum Żeńskiego im. Reginy Żółkiewskiej w Płocku skradziono pieczęć urzędową z orłem państwowym i z wypisem w otoku „Państwowe Gimnazjum Żeńskie w Płocku“.

O tem zawiadamia się z uwagi na możliwość zgłaszania się kandydatek o posady nauczycielskie, a wykazujących się świadectwem, zaopatrzonem w powyższą pieczęć.

Obecnie Dyrekcja gimnazjum używa pieczęci urzędowej z napisem w otoku: „Państwowe Gimnazjum Żeńskie im. Reginy Żółkiewskiej w Płocku.“

V. W sprawie badania dokumentów przy nadawaniu posad.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego doniosło, iż na podstawie sfałszowanych świadectw dojrzałości, wydanych rzekomo przez Dyrekcję żeńskiego seminarjum nauczycielskiego w Przemyślu, podały się o posady nauczycielskie:

- a) w Koninie i Słupcy: 1) Wiktoria Adeltówna, 2) Bronisława Czernejewska, 3) Helena Michałakówna, 4) Zofja Nowinowska,
- b) w Koninie: 1) Jadwiga Losińska;
- c) w Łęczycy: 1) Zofja Michałkiewicz-Dolska, 2) dwie panie o nieznanych nazwiskach.

Ponieważ wypadki podrabiania świadectw dojrzałości zdarzają się coraz częściej, przeto Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleca Inspektorom Szkolnym przedłożyć Ministerstwu świadectwa dojrzałości sił nauczycielskich, uzyskane w wymienionym zakładzie naukowym w roku 1920 i 1921 celem sprawdzenia ich autentyczności.

W przyszłości zechcą Inspektorowie Szkolni badać dokładnie autentyczność świadectw zgłaszających się kandydatek i przysyłać ewentualnie dotyczące dokumenty do sprawdzenia odnośnym Dyrekcjom Seminarjów względnie Kuratorjom Okręgów Szkolnych lub Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

W ogólności należy stale przestrzegać tego, aby dokumenty były przedstawiane w oryginałach, nie odpisach.

Warszawa, dnia 22 września 1921 r. (L. 26565/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Żłobicki.

270.

OKOLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów Państwowych Seminarjów nauczycielskich i Kierowników Państwowych Preparand nauczycielskich, Dyrektora Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie, Instytutu Fonetycznego, Wyższego Kursu nauczycielskiego oraz Państwowego Kursu robót ręcznych w sprawie sposobu zwracania sum, pobranych z C. K. P. za asygnatami Ministerstwa.

Na zasadzie istniejących „Tymczasowych Przepisów“ (§ 11 i dalsze), a także dla nie uszczuplania sum, przeznaczonych w budżecie na wydatki pocztowe, zasadniczo wszelkie sumy, zwracane Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, należy wpłacać do miejscowej Kasy Skarbowej za deklaracją płatniczą, szczegółowo wypełnioną, a kwit Kasy nadsyłać do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

W kwiecie tym winny być dokładnie wymienione tytuł, na który wpłacona suma ma być zapisana, i № asygnacji Ministerstwa, za którą zwracana suma została podniesiona z Centralnej Kasy Państwowej lub Kasy Skarbowej. Wreszcie winien być w kwiecie uwidoczniiony szczegół, że sumę wpłaca się do dyspozycji Ministerstwa z wymienieniem Dz. II (Departament Szkolnictwa Powszechnego). Szczegóły te są niezbędne i bez nich nie należy wpłacać żadnej sumy.

Wyjątkowo może się jednak zdarzyć potrzeba przesłania zwróconej sumy wprost do Centralnej Kasy Państwowej za pomocą przekazu pocztowego. W każdym jednak poszczególnym wypadku Ministerstwo udzieli swojego pozwolenia, bez którego nie można stosować tego sposobu zwrotów. Wtedy na odcinku przekazu pocztowego, względnie w tyczącym się tegoż przekazu osobnem piśmie należy udzielić wszystkich niezbędnych informacji co do tytułu, na który ma być suma zapisana, co do № asygnacji Ministerstwa i innych, ażeby Centralna Kasa Państwowa posiadała wszystkie niezbędne wiadomości, bez potrzeby zwracania się o nie do Ministerstwa, co powoduje długą, a zbędną korespondencję.

Przesyłanie jakichkolwiek sum wprost do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego jest niedopuszczalne. Sumy takie po nieprzyjęciu przez Ministerstwo będą zwracane przez pocztę, a porto opłacone za przekaz nie będzie mogło być wliczone do wydatków budżetowych, lecz poniesione być musi przez osoby, nie stosujące się do wyrażających wskazówek „Tymczasowych Przepisów“ i niniejszego okólnika.

Warszawa, dnia 23 września 1921 r. (L. 26152/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Żłobicki.

271.

OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Inspektorów Szkolnych w Białymstoku, Bielsku, Sokółce, Grodnie i Wołkowysku, Dyrekcyj Państwowych Seminarjów nauczycielskich w Białymstoku i Grodnie, Kierowników Państwowych
Preparand nauczycielskich w Białymstoku i Wołkowysku
w sprawie dodatków kresowych za miesiąc sierpień 1921 r.**

Podaje się poniżej do wiadomości i niezwłocznego wykonania treść Komunikatu Ministerstwa Skarbu L. 15589/D. B. z dnia 29 sierpnia 1921 r. w sprawie przedłużenia wypłaty dodatków „kresowych“ na miesiąc *sierpień 1921 r.*

„Przyznany rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z dnia 14 stycznia 1921 r. L. 816/21/D. B. funkcjonariuszom państwowym oraz pracownikom kontraktowym, pełniącym obowiązki służbowe na obszarze ziem, objętych traktatem pokojowym w Rydze, tudzież w powiatach: Białostockim, Bielskim i Sokólskim nadzwyczajny dodatek drożyzniany (kresowy) przedłuża się na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1921 r. na zasadach, ustalonych w powołanem na wstępie rozporządzeniu Ministerstwa Skarbu na miesiąc sierpień 1921 r.

Dodatek ten ma być zaksięgowany w odpowiedniej pozycji „dotatki drożyniane” preliminarza budżetowego na rok 1921”.

Warszawa, dnia 18 października 1921 r. (L. 30091/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. *M. Reiter.*

272.

OKÓLNİK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych Poznańskiego, Pomorskiego,
Lwowskiego, Krakowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poles-
kiego i Wołyńskiego oraz Dyrekcyj wszystkich Państwowych Szkół
Średnich, podległych bezpośrednio Ministerstwu
w sprawie wyjaśnienia co do zasiłków jednorazowych.**

Rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 2 lipca 1921 r. L. 12194/D.B., z dnia 8 sierpnia 1921 r. L. 14357/D.B., z dnia 30 sierpnia 1921 r. L. 15585/D.B. oraz z dnia 28 września 1921 r. L. 17581/D.B. postanowiły, że prawa do jednorazowych zasiłków bezzwrotnych, płatnych w lipcu, sierpniu i wrześniu 1921 r., posiadają ci pracownicy państwowi, którzy w służbie państwowej pozostają conajmniej od dnia 1 lipca 1921 r., prawo zaś do jednorazowego zasiłku, płatnego w październiku 1921 r., posiadają według ostatniego rozporządzenia ci pracownicy państwowi, którzy w służbie państwowej pozostają conajmniej od dnia 1 września 1921 r.

Wskutek powyższych rozporządzeń Ministerstwa Skarbu personel upaństwowionych od dnia 1 sierpnia, względnie od dnia 1 września 1921 r. szkół średnich, nie mógł otrzymać w swoim czasie jednorazowego zasiłku bezzwrotnego za miesiąc sierpień i wrzesień 1921 r., ponieważ personel ten w dniu 1 lipca 1921 r. nie pozostawał w służbie państwowej.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, oceniając trudne warunki materialne, w jakich znalazł się wskutek powyższych ograniczeń personel nowo-upaństwowionych szkół średnich, wystąpiło do Ministerstwa Skarbu z wnioskiem o uchylenie tych ograniczeń w stosunku do personelu, który ze szkolnictwa prywatnego przeszedł na etat państwowy.

W zestawieniu powyższego wniosku Ministerstwo Skarbu rozporządzeniem z dnia 17 sierpnia 1921 r. L. 17494/D.B. wyraziło swą zgodę na wypłacenie zasiłków bezzwrotnych, unormowanych wyszczególnionemi na wstępie niniejszego okólnika rozporządzeniami, personelowi średnich szkół państwowych, *który bezpośrednio ze szkolnictwa prywatnego przeszedł do służby państwowej po dniu 1 lipca 1921 r.*

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło zarazem, że nauczyciele kontraktowi wogóle, oraz nauczyciele, którzy od dnia 1 sierpnia lub 1 września 1921 r. zamienili zajmowane przez siebie stanowisko nauczycieli etatowych na stanowiska nauczycieli kontraktowych, nie mają prawa do poboru bezzwrotnych zasiłków z uwagi na okoliczność, że nauczyciele kontraktowi z zasady przyjmowani są na okres jednoroczny, a zatem na okres z góry oznaczony. Również nauczyciele, którzy, zajmując sta-

nowisko pracowników kontraktowych, uzyskali do dnia 1 września 1921 r. posady nauczycieli etatowych, nie mają prawa do zasiłku bezzwrotnego za miesiąc wrzesień 1921 r., ponieważ będąc nauczycielami kontraktowymi zasiłku bezzwrotnego za miesiąc lipiec i sierpień 1921 r. otrzymać nie mogli. Wyjątkowo można takiemu nauczycielowi wypłacić zasiłek za wrzesień, jeżeli nauczyciel ten nauczał w ubiegłym roku szkolnym także w szkołach prywatnych, gdyż w tym wypadku można go uważać, jako przechodzącego bezpośrednio ze szkolnictwa prywatnego do państwowego.

Podając powyższe rozporządzenie Ministerstwa Skarbu do wiadomości Kuratorów w celu wydania stosownych zarządzeń, Ministerstwo poleca zarazem Dyrekcjom szkół średnich państwowych, podległych bezpośrednio Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, aby bezzwłocznie wypłaciły jednorazowy zasiłek bezzwrotny za miesiąc sierpień i wrzesień 1921 r., względnie wrzesień 1921 r. tym osobom personelu szkolnego, które od dnia 1 sierpnia 1921 r. *bezzwłocznie ze szkolnictwa prywatnego przeszły na etat państwowy i które na zasadach, wyrażonych w poprzednich okólnikach, posiadają prawo do otrzymania jednorazowych zasiłków bezzwrotnych*. Ponieważ z nadesłanych tu wykazów okazuje się, że Dyrekcje niektórych szkół średnich wypłaciły zasiłki bezzwrotne nauczycielom kontraktowym, którzy do tych zasiłków prawa nie posiadają, Ministerstwo poleca odnośnym Dyrekcjom, aby kwoty, wypłacone z tego tytułu, potrąciły z poborów tych nauczycieli najwyżej w 6 (sześciu) równych ratach miesięcznych, poczynwszy od najbliższego terminu płatności tych poborów i potrącone kwoty wpłaciły do Kas Skarbowych na właściwą pozycję budżetową. Jednocześnie Ministerstwo oznajmia, że nie będzie mogło uwzględniać ewentualnych wniosków Dyrekcji co do umorzenia wypłaconych nauczycielom kontraktowym zasiłków, ponieważ to nie leży w jego kompetencji.

Zarazem poleca Ministerstwo Dyrekcjom, aby po dokonanej wypłacie zasiłków bezzwrotnych tym osobom, które na mocy niniejszego zarządzenia zyskują do niego prawo, przesyłały Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego osobnym sprawozdaniem imienny wykaz kwot z tego tytułu wypłaconych.

Warszawa, dnia 27 października 1921 r. (L. 78/II).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. Z. Zagórowski.

273.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgu Szkolnego Łódzkiego i Inspektorów Szkolnych w Województwie Białostockim, Kieleckim, Lubelskim, Warszawskim i m. st. Warszawie
w sprawie równoważnika opałowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Z powodu zmiany mnożnika dodatku drożyznianego, ustalonego rozporządzeniem z dnia 16 września 1921 r. L. 26833/I (Dz. Urz. Min. W.

R. i O. P. № 22 (65), poz. 228), równoważnik opałowy dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych wynosi, począwszy od dnia 1 listopada 1921 r. w miejscowościach, zaliczonych w rozporządzeniu tem do *I klasy*:

a) dla nauczycieli samotnych i pobierających dodatek drożyzniany w wysokości, ustalonej dla małej rodziny, 3472 (trzy tysiące czterysta siedemdziesiąt dwie) marek miesięcznie;

b) dla nauczycieli, pobierających dodatek drożyzniany w wysokości, ustalonej dla średniej i dużej rodziny 4859 (cztery tysiące osiemset pięćdziesiąt dziewięć) marek miesięcznie;

w miejscowościach, zaliczonych w tem rozporządzeniu do II klasy:

a) dla nauczycieli samotnych i posiadających dodatek drożyzniany w wysokości, ustalonej dla małej rodziny — 2975 (dwa tysiące dziewięćset siedemdziesiąt pięć) marek miesięcznie;

b) dla nauczycieli, pobierających dodatek drożyzniany w wysokości, ustalonej dla średniej i dużej rodziny 4165 (cztery tysiące sto sześćdziesiąt pięć) marek miesięcznie;

w miejscowościach, zaliczonych w tem rozporządzeniu do III klasy:

a) dla nauczycieli samotnych i pobierających dodatek drożyzniany w wysokości, ustalonej dla małej rodziny — 1983 (tysiąc dziewięćset osiemdziesiąt trzy) marek miesięcznie;

b) dla nauczycieli, pobierających dodatek drożyzniany w wysokości, ustalonej dla średniej i dużej rodziny — 2777 (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt siedem) marek miesięcznie.

Nadmienia się, iż Kasy Skarbowe otrzymały polecenie wypłacania sum, potrzebnych na wypłatę równoważnika opałowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Warszawa, dnia 27 października 1921 r. (L. 31705/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(...) W. Żłobicki.

274.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

do Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów Szkół Średnich i Seminarjów nauczycielskich, Kierowników Preparand nauczycielskich oraz Kierowników Szkół Zawodowych

w sprawie przedłużenia feryj świątecznych Bożego Narodzenia.

Uzupełniając tutejszy okólnik z dnia 19 października 1921 r. L. 1954/21 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. № 64, poz. 221) w sprawie dni wolnych od nauki szkolnej, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zezwala na przedłużenie wyjątkowo w bieżącym roku szkolnym feryj świątecznych Bożego Narodzenia do dnia 9 stycznia 1922 r. włącznie. Zajęcia szkolne rozpoczną się zatem po ferjach dnia 10 stycznia 1922 r. Przez zarządzenie niniejsze pragnie Ministerstwo

umożliwić dłuższy wypoczynek i nabranie sił zarówno młodzieży jak i nauczycielstwu, zauważono bowiem, że jeszcze i w roku bieżącym daje się dotkliwie odczuwać w pracy szkolnej skutki nienormalnych stosunków powojennych.

Warszawa, dnia 10 grudnia 1921 r. (L. 2347/21 S.).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) w z. T. Łopuszański.

275.

RUCH SŁUŻBOWY.

Wykaz ruchu służbowego urzędników etatowych Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Mianowani zostali:

Leonidas Chrzczonowicz, starszym referentem od d. 1 grudnia 1921 r.

Pomocnik referenta, *Antoni Olszewski*, referentem od dnia 1 grudnia 1921 r.

Przeniesieni:

Nauczyciel Szkoły Wawelberga i Rotwanda, inż. *Leon Buszkowski*, na stanowisko starszego referenta od dnia 1 grudnia 1921 r.

Archiwista Archiwum Głównego Akt Dawnych, *Witold Suchodolski*, na stanowisko starszego referenta od dnia 1 grudnia 1921 r.

Starszy referent Biura Polikwidacyjnego b. Zarządu Cywilnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego, *Bolesław Waszul*, na stanowisko referenta od dnia 1 grudnia 1921 r.

Zwolnieni:

Referent, *Wacław Butkiewicz*, na własną prośbę z dniem 31 października 1921 r.

Wykaz ruchu służbowego urzędników nietatowych Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Powołani na okres próbny:

Maria Lechowska w charakterze kancelisty od d. 16 września 1921 r.

Powołani w charakterze urzędników kontraktowych:

Profesor dr. *Józef Mikułowski-Pomorski* na stanowisko Dyrektora Departamentu od dnia 1 grudnia 1921 r.

Ewa Grażewiczowa na stanowisko kancelisty od dnia 1 listopada 1921 r. do dnia 31 stycznia 1922 r.

Julja Bałaban-Tukalska na stanowisko kancelisty od dnia 1 listopada 1921 r. do dnia 31 stycznia 1922 r.

Konto Pocztovej Kasy Oszczędności L. 30127.

Cena Mk. 20.

Adres Redakcji i Administracji, Warszawa, ul. Bagatela № 12 (II piętro). Skład Główny dla detalicznej sprzedaży w Książnicy Polskiej T. N. S. W. w Warszawie, N.-Świat 59.

Redaktor Dziennika Urzędowego: Dr. Karol Dawidowski.

Wydrukowano w drukarni „Współczesnej”, Szpitalna 10
z polecenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.